

4. Národní setkání Projektu Já, občan (šk. r. 2008/2009)

Už čtvrté národní setkání proběhlo v prostorách SOŠ a SOU Nymburk, kde disponují možnostmi ubytování, stravování a kulturním sálem pod jednou střechou, navíc v strategicky výhodném sousedství nádraží. Projekt Já, občan - jen pro připomenutí - je vytvořen v souladu s novými školskými dokumenty a pokrývá celé průřezové téma **Výchova demokratického občana**, podstatnou část vzdělávací oblasti Člověk ve společnosti, obor **Výchova k občanství**. Žáci účinně využívají pracovního sešitu, který je vede (učí psát úřední dopis, organizovat anketu, vést interview, plánovat i hodnotit svou práci...) a přináší i potřebné znalosti (fungování místní správy, Zákon o svobodném přístupu k informacím,...). Žákovská družstva také využívají možnosti publikovat své příspěvky na webových stránkách ja-obcan.info.

V květnu, po eventuálních školních či místních kolech, už tradičně proběhly regionální prezentace, kde týmy prezentovaly své letošní výsledky před pozvanými hosty.

4. národní setkání se letos konalo v termínu 10. a 11. 06. 2009 v hostitelském Nymburce. Setkání tradičně a velkoryse podpořil Městský úřad Nymburk a částečně také Rady Evropy prostřednictvím své Informační kanceláře RE v Praze při příležitosti 60. výročí založení této organizace; její ředitelka, Dr. Dana Beková se také čtvrtletního klání družstev zúčastnila. Letos přijela čtrnáctka školních týmů - žáci z různých koutů naší republiky. Družstva řešila problémy ekologické, sociální, prevence návykových látek, zdravé výživy, třídění odpadu atd. Porota složená z učitelů - vedoucích týmů - a zástupců Sdružení pro výchovu k občanství a demokracii ocenila nejvíc tyto projekty:

Tým z žateckého gymnázia zahájil setkání tématem **Obezita mladistvých**. Studenti se z činnosti naučili především pracovat s anketami a statistickými daty, což v příštích ročnících budou moci zúročit. Brněnské gymnázium na Elgartově ulici řešilo **Bezbariérový přístup na našem gymnáziu**. Skupina spolupracovala se zastupiteli, věnovala se otázce financování, a to tak úspěšně, že už má příslib téměř poloviny peněz z téměř půlmilionových předpokládaných nákladů! Základní škola z Hustopečí u Brna se věnovala tématu **Cigarety a alkohol v rukou školáků**. Pracovali s neradostnou statistikou, vyhledali nutné zákonné podklady, zpracovávali pokusy v chemii, čímž získali jistě mnohé další znalosti. Kunštátští si vybrali téma **Pomáháme nevidomým** a předvedli na něm, že ani jako žáci nejmladší, z 6. třídy, nemusejí být neúspěšní - pomáhali na Dnu nevidomých, přispěli i k smluvnímu závazku k další spolupráci se školou. Žáci z nymburské ZŠ Letců R.A.F. se zajímali o **Pomoc handicapovaným zvířatům** v českobrodské stanici; pracovali s chovateli, uspořádali úspěšnou materiální i finanční sbírku. Další z postupujících týmu z Žatecka představil své téma **Ulice**. Budou na něm dále pokračovat, prozatím předvedli výsledky své spolupráce s místním K-centrem. Druhý rumburský tým řešil **Prodej cigaret (a alkoholu) mladistvým**. Přínosem družstva bylo, že našlo velké množství řešení, od spolupráce s knihovnou přes plakáty v prodejnách, článek v Rumburských novinách až po besedy ve škole. ZŠ z Kunštátu se zabývala **Altánem na školním dvoře**. Družstvo absolvovalo jednání s ředitelem školy, na stavebním úřadě, s případnými výrobci; je pravděpodobné, že k stavbě dojde v příštím roce. Terciáni z poděbradského gymnázia se zabývali **Pokusy na zvířatech v kosmetickém průmyslu**. Přehledně demonstrovali cíle projektu, komunikovali s firmami, zpracovávali ankety, věnovali se teorii, vytvořili web, knihu „Vavřínek“ a zabývali se výchovou pátých ročníků. ZŠ a MŠ Letců R.A.F. Nymburk řešilo **Bezbariérové vstupy do veřejných budov** a jejich práce byla cenná zejména spoluprací s vozíčkářem a vlastní praxí, kdy se sami pokusili s invalidním vozíkem na některá místa neúspěšně dostat. Zpracovali o tom videofilm, který může dobře posloužit při dalších stavebních úpravách. Na závěr se představilo družstvo Gymnázia Žatec s projektem **Dětské hřiště Ráj**. Zdokumentovali stav hřiště, přišli s několika návrhy řešení, spolupracovali s novináři.

Porotci, jimiž byli přítomní pedagogové a zástupci pořadatele, Sdružení pro výchovu k občanství a demokracii, posoudili společenskou naléhavost problému, čeho se konkrétně podařilo dosáhnout, srozumitelnost a přehlednost prezentační dokumentace a samotnou úroveň prezentování. Vyhlásili - ačkoli nejde o soutěž - tři projekty, které

je nejvíce zaujaly: ZŠ Lubenec přišla s projektem **Odpadům je konec, začíná revoluce**; oceněna byla především skutečnost, že hmatatelných výsledků v dvouleté práci dosáhlo družstvo tvořené jen dvěma žákyněmi! Gymnázium Rumburk upoutalo pozornost porotců svým konečným vyzněním, kdy na tématu **Stav rumburských parků** systematicky pracovali od anket přes návrhy řešení od občanů, spoluprací se zastupitelstvem a tiskem až po aktivní péči o park. Největší potlesk sklidily dívky z Gymnázia Jiřího z Poděbrad v Poděbradech; jejich projekt **Neukáznění pejskaři** zaujal svou komplexností, odborností, spoluprací s mnohými institucemi a také širokým společenským záběrem.

Žáci v průběhu řešení projektů na základě své práce ve skupinách pochopili, že být občanem státu neznamena pouze vyjádřit k němu příslušnost, ale představuje i naplnění vztahu člověka a státu. Být občanem tak znamená podle svého přesvědčení svých práv využívat, ale také být zainteresován na věcech veřejných a občanských. Žáci se naučili účinně řešit spory a uvědomili si, jak je někdy obtížné dosáhnout dohody. V oblasti postojů rozvíjeli především svůj cit pro morální odpovědnost, sebedisciplínu, empatii a úctu k zákonům.

V jubilejním roce 2010 se při výročním 5. ročníku společně opět přesvědčíme o důležitosti a smyslu Projektu Já, občan.